

РЕШЕНИЕ

№ 93

гр. С., 10.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С. в публично заседание на десети февруари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Румяна Б. Пенева

при участието на секретаря Стефани Хр. Чапанова
като разгледа докладваното от Румяна Б. Пенева Търговско дело №
20255500900240 по описа за 2025 година

Предявени са обективно съединени иски с правно основание: чл.240 и сл. от ЗЗД, във вр. чл.92 и чл. 86 ЗЗД.

В **исквата молба** се твърди, че на 18.12.2023г. ответникът Ю. Л. Я. ЕГН *****, с адрес в гр. С.**, е получил в заем сумата от **120 000 /сто и двадесет хиляди/ лева** от ищеца „П.**“ ЕООД със седалище и адрес на управление в гр. С.**, вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с **ЕИК ****, като се е задължил да върне получената сума в срок от шест месеца, считано от датата, на която му е предоставен заема, а именно 18.12.2023г. Така датата, на която заемната сума е следвало да бъде върната на дружеството-заемодател, е 18.06.2024г.

Посочва се, че заемната сума е преведена по банков път на заемателя на горепосочената дата (18.12.2023 г.), за което ищецът предоставя заверено от банката, осъществила превода („У.“ АД) преводно нареждане.

Сочи се, че тъй като в предвидения в договора за заем срок отв. Ю. Л. Я. не е върнал получената в заем сума, за ищцовото дружество е възникнал правен интерес да заведе иск срещу длъжника-заемополучател Ю. Л. Я. за осъждането му да върне получената в заем сума в размер на 120 000 /сто и двадесет хиляди/ лева.

В молбата се посочва, че ищецът е поискал да се допусне в негова полза обезпечение на бъдещия иск, чрез налагане на обезпечителна мярка - възбрана върху недвижими имоти на длъжника и запор на банкова сметка на длъжника. Обезпечението било допуснато след внасяне на гаранция от молителя по сметката на СтОС в размер на 12 000 /дванадесет хиляди/ лева по ч.т.д. № 190/2025 г. по описа на Окръжен съд - С., като съдът дал на ищцовото дружество срок от тридесет дни за завеждане на иска, който срок изтекъл на 09.07.2025г.

Излага се, че след налагането на горепосочените обезпечителни мерки, между ищеца и длъжника били осъществени разговори и се достигнало до подписване на споразумение с нотариално удостоверяване на подписите на страните (рег. № 7742 от 19.06.2025г на Нотариус Р. - на подписа на длъжника и рег. № 203 в Нотариалната камара и рег. № 11479 от 20.06.2025г на Нотариус Д., рег. № 181 в Нотариалната камара - на подписа на кредитора), по силата на което длъжникът Ю. Л. Я. е признал, че дължи горепосочената сума на кредитора, погасил част от нея, като изплатил на кредитора сумата от 40 000 /четиридесет хиляди/ лева и се задължи да изплати остатъка от дължимата сума, с размер на този остатък от 80 000 /осемдесет хиляди/ лева, в тридневен срок от датата на вдигане на запора върху банковата му сметка, но не по-късно от 27.06.2025г. В изпълнение на поетия ангажимент кредиторът е вдигнал запора върху банковата сметка на длъжника (на 23.06.2025г), но длъжникът нито тогава, нито на допълнително определения от страните окончателен падеж на задължението (27.06.2025г), а и до момента на внасяне на настоящата искова молба в съда, не е заплатил горепосочения остатък от дължимата сума, като е изпаднал в забава.

Посочва се, че в споразумението е уговорено също, че ако в определения по-горе срок длъжникът не е изплатил на кредитора дължимия остатък от 80 000 /осемдесет хиляди/ лева, той дължи на кредитора и неустойка за неизпълнение в размер на 6 500 /шест хиляди и петстотин/ лева.

Предвид гореизложеното, моли да се постанови решение, с което ответникът Ю. Л. Я. ЕГН *****, с адрес в гр. С.** да бъде осъден, както следва:

Да върне на ищцовото дружество „П.**“ ЕООД със седалище и адрес на управление в гр. С.**, вписано в Търговския регистър към Агенция по

вписванията с ЕИК ** сумата от 80 000 /осемдесет хиляди/ лева, представляваща невърната на падежа част от главница по договор за заем от 18.12.2023г и Споразумение с нотариално удостоверяване на подписите на страните (рег. № 7742 от 19.06.2025г на Нотариус Р. - на подписа на длъжника и рег. № 203 в Нотариалната камара и рег. № 11479 от 20.06.2025г на Нотариус Д., рег. № 181 в Нотариалната камара - на подписа на кредитора), ведно със законната лихва върху търсената част от главницата, за периода от датата на завеждане на исковата претенция до окончателното изплащане на вземането;

Да заплати на ищеца мораторна лихва върху горепосочената невърната на падежа част от главница (с размер на тази част от 80 000 лева), за периода от 18.06.2024 г. до датата на завеждане на исковата претенция, в размер на 11 450 /единадесет хиляди четиристотин и петдесет/ лева;

Да заплати на ищеца неустойка в размер на 6 500 /шест хиляди и петстотин/ лева, за неизпълнение на падежа на горепосоченото задължение за изплащане на парична сума.

Моли да бъдат присъдени разноските в настоящото производство разноски, както и разноските, направени от ищеца в обезпечителното производство по ч.т.д.№ 190/2025г по описа на СтОС.

В законния срок не е постъпил **отговор на искова молба** от ответника по делото.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

Безспорно е установено, че на 18.12.2023г. между „П.**“ ЕООД и ответника Ю. Л. Я. е сключен договор за заем, по силата който на Ю. Л. Я. е предоставена сумата от 120 000 лв. Видно от представеното преводно нареждане, на 18.12.2023 г., ответникът е получил сумата от 120 000 лв. Заемополучателят се задължил да върне получената сума в срок от шест месеца, считано от датата, на която му е предоставен заема или до 18.06.2024г.

По делото е представено споразумение от 19.06.2025 г. с нотариално удостоверяване на подписите на страните (рег. № 7742 от 19.06.2025г. на Нотариус Р. - на подписа на длъжника и рег. № 203 в Нотариалната камара и рег. № 11479 от 20.06.2025г. на Нотариус Д., рег. № 181 в Нотариалната камара - на подписа на кредитора), по силата на което длъжникът Ю. Л. Я. е признал,

че дължи горепосочената сума на кредитора, погасил част от нея, като изплатил на кредитора сумата от 40 000 лв. и се задължи да изплати остатъка от дължимата сума, с размер на този остатък от 80 000 лв., в тридневен срок от датата на вдигане на запора върху банковата му сметка, но не по-късно от 27.06.2025г.

В чл. 2, ал. 2 от споразумението е посочено, че ако в определения по-горе срок длъжникът не е изплатил на кредитора дължимия остатък от 80000 лв., той дължи на кредитора и неустойка за неизпълнение в размер на 6 500 лв.

Видно от приложеното ч. т. д. № 199/2025 г. по описа на Окръжен съд – С., с определение № 431/06.06.2025 г. съдът е допуснал обезпечение на бъдещ иск на „П.**“ ЕООД против Ю. Л. Я. с цена на бъдещия иск 120 000, чрез налагане на обезпечителна мярка - възбрана върху недвижими имоти на длъжника и заповест за запор на банкова сметка на длъжника.

От заключението на съдебно –икономическата експертиза се установява, че размерът на мораторната лихва върху претендираната главница в размер на 80 000 лв. за периода от 18.06.2024 г. до 08.07.2025 г. е 11 696, 14 лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Съдът намира, че в настоящия случай правопораждащият факт е споразумение от 19.06.2025 г. с нотариално удостоверяване на подписите на страните (рег. № 7742 от 19.06.2025г. на Нотариус Р. - на подписа на длъжника и рег. № 203 в Нотариалната камара и рег. № 11479 от 20.06.2025г. на Нотариус Д., рег. № 181 в Нотариалната камара - на подписа на кредитора), сключено между „П.**“ ЕООД /кредитор/ и Ю. Л. Я. /длъжник/. Така сключеното споразумение има характер на спогодба по смисъла на чл.365 от ЗЗД, която по своята правна същност е двустранен договор, самостоятелен, неформален и консенсуален договор, като неговото установително, преобразуващо и регулиращо действие би могло да бъде дерогирано единствено при твърдения за нищожност или унищожаемост на съглашението, каквито в случая не са направени от страна на ответника.

Договорът за спогодба има декларативно действие, което се изразява в това, че страните считат правното положение такова, каквото са признали със спогодбата, както и регулиращо действие, състоящо се в това, че страните се задължават в бъдеще да изпълняват задълженията си така, както са

установени със спогодбата. Договорът за спогодба има и конститутивно действие, тъй като съществуващото правоотношение се изменя, съобразно уговореното в договора за спогодба. Основателността на претенциите, въведени като предмет на спора, зависи единствено и само от изпълнението на уговорките по спогодбата. Волеизявленията на страните не могат да бъдат оспорвани с твърдения, че споразумението не отразява действителното правно положение, тъй като то е такова, каквото го прогласява спогодбата. Поради това, съдът е длъжен да зачете нейния материалноправен ефект, като самостоятелен юридически факт, който поражда права и задължения, като на изследване не подлежат действителните отношения между страните, уредени с договора за спогодба, а единствено, дали е налице изпълнение на валидно поетото задължение със спогодбата. Основателността на претенциите, въведени като предмет на спора, зависи единствено и само от изпълнението на уговорките по споразумението на страните, приравнено на договор за спогодба. Поради това и предходните отношения на страните са ирелевантни и не следва да бъдат разглеждани по същество. За правото на ищеца като кредитор на посоченото в спогодбата вземане е без значение характерът на съществуващото предходното правоотношение с длъжника /в този смисъл са Решение № 985 от 27.12.2004 г. по т. д. № 97/2004 г. на ВКС, II т. о., Определение № 117 от 24.02.2011 г. по т. д. № 324/2010 г. на ВКС, I т. о., Определение № 575 от 28.09.2011 г. по т. д. № 1135/2010 г. на ВКС, I т. о., Определение № 586 от 23.08.2011 г. по т. д. № 962/2010 г. на ВКС, II т. о. и др./.

С оглед изложеното, от единствено значение относно основателността на иска се явява обстоятелството дали ответникът Ю. Л. Я. е изпълнил задълженията си, произтичащи от споразумение от 19.06.2025 г. с нотариално удостоверяване на подписите. В настоящия случай по делото не са представени доказателства, че ответникът е заплатил сумата от 80 000 лв. в посочения в споразумение от 19.06.2025 г. с нотариално удостоверяване на подписите на страните срок до 27.06.2025 г., поради което следва да се приеме, че предявеният иск е основателен за тази сума.

Върху сумата от 80 000 лв., ответникът дължи и мораторната лихва за периода от 18.06.2024 г. до 08.07.2025 г., която е 11 696, 14 лв., но с оглед диспозитивното начало следва да бъде присъдена мораторна лихва в претендирания размер от 11 450 лв.

По предявения иск с правно основание чл. 92 от ЗЗД.

Фактическият състав на претенцията за неустойка по чл. 92 ЗЗД включва кумулативното наличие на следните елементи: облигационна връзка, виновно неизпълнение на договорно задължение и договорена неустойка за неизпълнението на това задължение. Доказателствената тежест се носи от ищеца, който следва да докаже освен наличието на облигационно отношение и договорена неустойка за неизпълнение, още и че е налице неизпълнение на договора от страна на ответника.

Съдът намира, че в настоящия случай безспорно се установява, че по сключеното между страните по делото споразумение от 19.06.2025 г. с нотариално удостоверяване на подписите на страните Ю. Л. Я. е неизправна страна, тъй като не е изпълнил задължението си да заплати дължимата сумата от 80 000 лв. в срок до 27.06.2025 г., Поради това, приложение следва да намери, клаузата на чл. 2, ал. 2 от споразумението, където е посочено, че ако в определения срок длъжникът не е изплатил на кредитора дължимия остатък от 80 000 лв., той дължи на кредитора и неустойка за неизпълнение в размер на 6 500 лв. Следователно, предявеният иск за заплащане на неустойка в размер на 6 500 лв. е основателен и следва да бъде уважен.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че Ю. Л. Я. следва да заплати на а „П.**“ ЕООД сумата от **80 000 лв. /40 903,35 евро/**, представляваща невърната на падежа част от главница по договор за заем от 18.12.2023 г. и Споразумение с нотариално удостоверяване на подписите на страните (рег. № 7742 от 19.06.2025 г. на Нотариус Р. - на подписа на длъжника и рег. № 203 в Нотариалната камара и рег. № 11479 от 20.06.2025г. на Нотариус Д., рег. № 181 в Нотариалната камара - на подписа на кредитора), ведно със законната лихва върху търсената част от главницата, за периода от датата на завеждане на исковата претенция – 08.07.2025 г. до окончателното изплащане на вземането; мораторна лихва върху сумата от 80 000 лева /40 903,35 евро/, за периода от 18.06.2024 г. до датата на завеждане на исковата претенция, в **размер на 11 450 лв. /5 854, 29 евро/** и **неустойка в размер на 6 500 лв. /3 323,40 евро/**, за неизпълнение на падежа на горепосоченото задължение за изплащане на парична сума.

По отговорността за разноски:

В настоящото производство ищецът „П.**“ ЕООД е направил следните

разноски: държавна такса в общ размер на 3 918 лв., адвокатско възнаграждение в размер на 8 400 лв. и възнаграждение за изготвяне на съдебно – икономическа експертиза в размер на 600 лв. или в общ размер на **12 918 лв. /6 604,87 евро/**.

С оглед изхода на делото, Ю. Л. Я. следва да заплати на „П.**“ ЕООД направените в настоящото производство разноски в размер на **12 918 лв. /6 604,87 евро/**.

Ищецът претендира разноски, освен за настоящото, а също и за обезпечителното производство по ч. т. д. № 199/2025 г. по описа на Окръжен съд – С.. Съдът следва да се произнесе за дължимостта на тези разноски, доколкото с Тълкувателно решение № 6/2012 г., ВКС, ОСГТК е възприето разрешението, че отговорността за разноски при обезпечаване на иска се реализира при постановяване на решение, с което се разглежда спора по същество и съобразно неговия изход.

В производството по ч. т. д. 0 199/2025 г. по описа на Окръжен съд – С., ищецът „П.**“ ЕООД е направил следните разноски: държавна такса в общ размер на 50 лв., адвокатско възнаграждение в размер на 5 400 лв. или **в общ размер на 5 450 лв. /2 786,54 евро/**.

С оглед изхода на делото, Ю. Л. Я. следва да заплати на „П.**“ ЕООД направените по ч. т. д. № 199/2025 г. по описа на Окръжен съд – С. разноски **в 5 450 лв. /2 786,54 евро/**.

Съгласно [чл.3-5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България \(ЗВЕРБ\)](#), [решение \(ЕС\) 2025/1407](#) на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. и [Регламент \(ЕС\) 2025/1409](#) на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на [Регламент \(ЕО\) № 2866/98](#) по отношение на валутния курс към еврото за България, към настоящия момент официална парична единица е евро, равностойно на 1,95583 български лева. Поради това, горепосочената сума следва да се превалутира по правилата на [чл. 12-13 от ЗВЕРБ](#), тъй като решението е постановено след 01.01.2026г.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Ю. Л. Я. ЕГН *****, с адрес в гр. ** да заплати на „П.**“ ЕООД с ЕИК **, със седалище и адрес на управление в гр. С.**, сумата от **40 903,35 евро /четиридесет хиляди деветстотин и три евро и 35 цента/ /80 000 лв./**, представляваща невърната на падежа част от главница по договор за заем от 18.12.2023 г. и Споразумение с нотариално удостоверяване на подписите на страните (рег. № 7742 от 19.06.2025 г. на Нотариус Р. - на подписа на длъжника и рег. № 203 в Нотариалната камара и рег. № 11479 от 20.06.2025г. на Нотариус Д., рег. № 181 в Нотариалната камара - на подписа на кредитора), ведно със законната лихва върху търсената част от главницата, за периода от датата на завеждане на исковата претенция – 08.07.2025 г. до окончателното изплащане на вземането; мораторна лихва върху сумата от 40 903,35 евро /80 000 лева /, за периода от 18.06.2024 г. до датата на завеждане на исковата претенция 08.07.2025 г., **в размер на 5 854, 29 евро / пет хиляди осемстотин петдесет и четири евро и 29 цента/ /11 450 лв./** и неустойка **в размер на 3 323,40 евро /три хиляди триста двадесет и три евро и 40 цента/ /6 500 лв./**, за неизпълнение на падежа на горепосоченото задължение за изплащане на парична сума.

ОСЪЖДА Ю. Л. Я. ЕГН *****, с адрес в гр. ** да заплати на „П.**“ ЕООД с ЕИК **, със седалище и адрес на управление в гр. С.** направените в настоящото производство разноски в размер на **6 604,87 евро /шест хиляди шестстотин и четири евро и 87 цента/ /12 918 лв. /** и направените по ч. т. д. № 199/2025 г. по описа на Окръжен съд – С. разноски в **2 786,54 евро / две хиляди седемстотин осемдесет и шест евро и 54 цента/ /5 450 лв./**.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред П. апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – С.: _____